

(१३) तस्योपरि होमान्तरं विधत्ते । “आत्मनाऽभिजुहो-
ति । सात्मानमेवैनं सतनुं करोति” इति । अश्वस्यात्मीया-
वयवप्रतिपादकं स्तेगादङ्ग्राभ्यामिति मन्त्रजातं मन्त्रात्म-
शब्देनोपलक्ष्यते । ऊतमश्वमभिलक्ष्योपरि ‘आत्मना’ स्तेगा-
निति मन्त्रजातेन, जुहुयात् । तथा सति ‘एनं’ अश्वं, जीवा-
त्मसहितं शरीरसहितं ‘करोति’ ॥

(१४) एतद्वेदनं प्रशंसति । “सात्माऽमुष्मिन्लोके भवति । य एवं
वेद । अथो वसोरेव धारां तेनावरुन्धे” इति । एवं वेदिता
स्वर्गलोके ‘सात्मा’ शरीरी, भवति । अपि च ‘वसोर्धारां’
धनस्य परम्परां, ‘तेन’ होमेन, लभते ॥

(१५) तत ऊर्ध्वमाहुतिद्वयं विधत्ते । “इलुवर्दाय स्वाहा
बलिवर्दाय स्वाहेत्याह । संवत्सरो वा इलुवर्दः । परिवत्सरो
बलिवर्दः । संवत्सरादेव परिवत्सरादायुरवरुन्धे । आयुरेवा-
स्मिन्दधाति । तस्मादश्वमेधयाजी जरसा विस्वसामुं लोक-
मेति” इति । प्रभवादिपञ्चके प्रथमोऽब्दः ‘संवत्सरः’, द्वितीयो
ऽब्दः ‘परिवत्सरः’ । तदीयहोमेनोभयस्मादपि ‘आयुः’, प्रा-
प्नोति । अतएवायं ‘अश्वमेधयाजी’, बाल्ये यौवने वा न म्रियते ।
किन्तु ‘जरसा’, युक्तः शनैर्हस्तपादादिविस्वसनेन मृत्वा स्वर्गं
प्राप्नोति । अत्रैपवसथ्येऽहनि यूपाः प्रकृता वर्णिताः । यूप-
प्रसङ्गाद् बुद्धिस्थमश्ववदानादिकमत्र प्रतिपादितम् । एतदी-
यानुष्ठानं तु त्रिरात्रस्य मध्यमेऽहनि द्रष्टव्यं ॥

इति विंशोऽनुवाकः ॥